

Utbildningsinspektion i Västerskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Västerskolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Västerskolan den 26–27 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Kungsör och Västerskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Västerskolan intervjuades elever, lärare, elevvårdspersonal, rektor samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i de flesta klasserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Västerskolan

Västerskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	39
Grundskola	198

Uppgifterna ovan är skolans egna och gäller för våren 2007.

I Västerskolan finns två förskoleklasser och grundskola årskurs 1–5 (två klasser i varje årskurs). De flesta eleverna i Västerskolan kommer från kringliggande bostadsområden med blandad bebyggelse. I skolan finns också skolskjutslever.

Inför läsåret 2006-2007 lades en skola i tätorten med årskurs 4–6 ned och eleverna fördelades på tre olika skolor. Årskurs 4 och 5 flyttades till Västerskolan och Hagaskolan medan årskurs 6 började på Centralskolan. Detta läsar är därmed det första som det finns elever i årskurs 4 och 5 på Västerskolan.

Denna rapport omfattar inspektion av förskoleklass och grundskola. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Västerskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Västerskolan som helhet bedriver en verksamhet i linje med de nationella målen. Eleverna trivs och känner sig trygga. Skolan har utbildade lärare och en ledning som är förtrogen med verksamheten. Verksamheten uppvisar dock stora skillnader mellan de olika klasserna och lärarna och läroplanens mål att sträva mot är inte styrande för arbetet i alla klasser. Skolan präglas av en omsorgskultur och fokus på skolans kunskapsuppdrag behöver därför bli starkare. Uppföljningen av elevernas kunskapsresultat behöver förbättras och skolans kvalitetsarbete stärkas. Skolans värdegrundsarbete behöver stärkas och åtgärder vidtas för att förhindra kränkningar. Dessutom bör elevernas inflytande över lärandet öka och undervisningen bättre anpassas till elevernas förutsättningar och behov.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet Lpo 94).
- Rektorn har inte i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för att förhindra, utreda och åtgärda kränkande behandling (8 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan ger inte alla elever som behöver det särskilt stöd (4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Alla elever har inte utvecklingssamtal och en individuell utvecklingsplan (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (§§ 2-4 förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra arbetet med att klargöra utbildningsmålen för eleverna.
- Skolan bör förbättra sitt värdegrundsarbete och därvid vidareutveckla och intensifiera arbetet mot trakasserier och annan kränkande behandling.
- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt lärande.
- Skolan bör säkerställa att all personal har nödvändiga kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten samt tillse att all undervisning tar sin utgångspunkt i de mål att sträva mot som anges i läroplanen och de nationella kursplanerna.
- Rektorn bör försäkra sig om att eleverna får den garanterade undervisningstid som författningarna anger.
- Skolan bör utarbeta rutiner för att säkerställa att elever får studiehandledning på modersmålet om de har behov av det.
- Skolan bör analysera i vad mån undervisningens arbetssätt och arbetsformer tar sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper för att främja elevers olika sätt att lära.
- Skolan måste försäkra sig om att samtliga elever får det stöd de behöver.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att analysera elevers behov av särskilt stöd såväl ur ett pedagogiskt och organisatoriskt perspektiv som ur ett individperspektiv.
- Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Av inspektionen framgår att verksamheten i förskoleklassen rymmer såväl lek och rörelse, skapande verksamhet som inslag av grundläggande språkliga och matematiska begrepp. Barnens lärande och utveckling dokumenteras kontinuerligt och en positiv utvecklingslinje kan skönjas för det stora flertalet barn. Även intervjuade föräldrar beskriver resultaten av förskoleklassens arbete som gott.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen stämmer överens med läroplanens mål och riktlinjer samt ger en god grund för barnens fortsatta lärande och utveckling.

Verksamheten i grundskolan ska enligt läroplanen vara aktivt inriktad på att nå målen i de nationella styrdokumentet. Den förutsätter att såväl elever som personal och skolläda har god kännedom om vilka mål och riktlinjer som gäller. Lärare som inspektörerna talat med berättar att de i vissa ämnen går igenom målen inför nya arbetsområden men att de ofta för spontana samtal med eleverna om målen. I inspektörernas samtal och intervjuer med eleverna framkommer emellertid att elevernas kännedom om målen varierar. Några elever berättar att de hört talas om målen men inte fått dem. Oftast får de papper på vad de ska hinna med. Inspektörerna bedömer att Västerskolan bör förbättra arbetet med att klargöra utbildningsmålen för eleverna.

Syftet med de nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 är bland annat att ge lärare stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska. Vid inspektionstillfället hade Västerskolan nyligen genomfört nationella prov i årskurs 5. Resultaten visar att 92 procent av eleverna nått målen i svenska och 89 procent i engelska. I matematik har 83 procent av eleverna nått målen för det nationella ämnesprovet. Resultat för den senaste treårsperioden redovisas i kommunrapporten.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I Västerskolan finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik, kan skolan inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas ämnen. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolenivå och att dessa ligger till grund för analys och förbättring av verksamheten i stort. Inspektörerna bedömer därför att skolan inte på ett systematiskt sätt följer upp och utvärderar elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i förhållande till kursplanernas mål, vilket måste åtgärdas.

Inte heller för eleverna i de tidigare årskurserna finns någon samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen i kursplanerna. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra sin övergripande uppföljning och utvärdering av de yngre elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Dessa resultat bör också ligga till grund för skolans kvalitetsarbete och skolans arbete med att ge stöd till elever.

Normer och värden

I läroplanen anges att skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar och aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper. Vid lektionsbesök och i samtal och intervjuer uppfattar inspektörerna att flertalet elever visar respekt och omsorg om varandra och om miljön. De intervjuade eleverna trivs på sin skola och känner sig trygga. De föräldrar som inspektörerna intervjuat bekräftar denna bild och menar att skolan är så liten att alla barn känner varandra och lärarna. Men eleverna berättar också att det finns några elever som kränks av andra kamrater och de kan också namnge vilka som är inblandade.

Deras bild bekräftas av elevvårdspersonalen. Se inspektörernas bedömning under avsnittet ”Arbetsmiljö och delaktighet”.

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Eleverna vid Västerskolan berättar under inspektionen att de i klassråd och elevråd kan komma med förslag om förbättringar på skolan. Ibland får de också gehör för dem. Det har bland annat gällt olika sätt att förbättra skolgårdsmiljön och rastaktiviteterna. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar och arbeta i demokratiska former sker i enlighet med författningarnas krav.

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna har noterat skillnader mellan skolans lärare vad gäller elevernas möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. Några lärare diskuterar kontinuerligt val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och ger dem möjligheter att bidra med synpunkter och förslag, medan andra lärare företrädesvis utgår från sin egen planering alternativt strikt följer den arbetsgång som anges i olika läromedel. Flertalet av de elever som inspektörerna möter i inspektionen framhåller att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt lärande.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Läroplanen anger att alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Västerskolan betonar i sin arbetsplan att värdegrundsarbetet är en angelägenhet för alla. Skolan har organiserat ett arbete med kamratstödare och vid inspektionstillfället genomförs utbildning för dessa. Inspektionen visar emellertid på brister i skolans värdegrundsarbete. Elever och personal som inspektörerna talat med uppger att alla vuxna inte agerar på ett tydligt sätt vid händelser där elever bråkar med varandra eller överträder regler. De upplever också tillsammans med föräldrar att rastvakter inte alltid finns ute på skolgården. De pågående kränkningar som elever och personal berättar om bekräftar också detta. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt värdegrundsarbete och därvid vidareutveckla och intensifiera arbetet mot trakasserier och annan kränkande behandling.

I varje skola ska det upprättas en likabehandlingsplan i enlighet med lagen (SFS 2006:67) som anger ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Likabehandlingsplanen ska upprättas,

följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Planen ska innehålla en översikt över de insatser som behövs för att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Vidare ska i planen anges ansvarsfördelningen mellan rektorn och någon annan med motsvarande ledningsfunktion och personal, en kartläggning av läget på skolan, vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året, rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Vid inspektionstillfället hade Västerskolan en likabehandlingsplan som dock saknar en kartläggning och analys av situationen på skolan och vilka åtgärder skolan avser att vidta för att förbättra sitt arbete för att förhindra diskriminering och annan kränkande behandling. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan. Se vidare bedömning i kommunrapporten.

Om rektorn eller någon personal får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska omständigheterna utredas och åtgärder vidtas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling. Under inspektionen framkommer att elever vid skolan är utsatta för trakasserier eller annan kränkande behandling. Rektorn och elevvårdspersonalen känner till detta. Rektorn säger sig vara övertygad om att man ”jobbar med det”. Någon utredning är dock inte gjord. Inspektörerna bedömer att rektorn inte i tillräcklig utsträckning har vidtagit åtgärder för att förhindra, utreda och åtgärda kränkande behandling, vilket måste åtgärdas.

Inspektörerna har också granskat upprättande av och innehåll i skolans ordningsregler samt hur skolan samarbetar med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla innehåll och verksamhet. Inspektörerna bedömer att verksamheten i dessa avseende sker i enlighet med författningarnas krav.

Skolans arbete med att ge eleverna verktyg och möjligheter till inflytande och ansvar över såväl skolövergripande frågor som undervisningen och det egna lärandet har bedömts under avsnittet ”Normer och värden”.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

I läroplanen och kursplanerna anges mål att sträva mot och därmed inriktningen på skolans arbete. Vidare anges att de kunskapskvaliteter som eleverna ska utveckla åstadkoms genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Inspektörerna kan vid lektionsbesök se variationer mellan grupper och klasser när det gäller undervisningens kvalitet. I vissa klasser finns exempel på en hög elevaktivitet med utrymme för att dra slutsatser och reflektera över resultatet av olika arbetsuppgifter som genomförts. Elever kan också själva komma med förslag och idéer om hur arbetet kan vidareutvecklas. Inspektörerna besöker dock många lektioner där arbetssätten är enformiga och där utrymmet för elevernas kreativitet är litet. I vissa fall verkar lärarnas planering och genomförande av undervisningen, liksom elevernas arbete, helt styrt av tryckta läromedel. Arbete med fakta dominerar undervisningen, elever som inspektörerna talat med vet ofta inte varför man jobbar med uppgifterna eller vad man förväntas kunna. Inspektörerna möter också elever som inte tycker att skolarbetet är roligt och spännande utan väntar på att det ska bli rast eller att skolan ska sluta för dagen.

Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att all personal har nödvändiga kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten samt tillse att all undervisning tar sin utgångspunkt i de mål att sträva mot som anges i läroplanen och de nationella kursplanerna.

Skollagen anger utbildningens omfattning i form av en garanterad undervisningstid totalt och för respektive ämne. Vid Västerskolan finns en timplan som fastställts av barn- och utbildningsnämnden. Denna timplan följs dock inte fullt ut. Det finns ingen samlad uppföljning av huruvida eleverna i de olika klasserna får den garanterade undervisningstiden. Inspektörerna bedömer att rektorn bör försäkra sig om att eleverna får den garanterade undervisningstid som författningarna anger.

Individanpassning

Läraren ska enligt läroplanen utgå från varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Vid flertalet av inspektörernas lektionsbesök arbetar eleverna med samma uppgifter och de individuella lösningarna är oftast av kvantitativ karaktär, dvs. eleverna får göra mer eller mindre av samma sak. Inspektörerna ser få exempel på individuellt utvalda läromedel för olika elever. Eleverna uppger att de som inte hinner med ofta får i läxa att slutföra uppgifterna hemma. Det innebär att dessa elever ofta har flera läxor är de elever som hinner med uppgifterna på skoltid. De föräldrar som inspektörerna samtalat med upplever dessutom att läxorna ofta är likartade varje vecka vilket medför att barnens negativa upplevelse av skolarbetet förstärks. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera i vad mån undervisningens arbetssätt och arbetsformer tar sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper för att främja elevers olika sätt att lära. I detta förbättringsarbete bör elevernas delaktighet och ansvar samt kännedom om målen utgöra viktiga delar.

Särskilt stöd

Enligt grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Vid Västerskolan går klasslärare, speciallärare tillsammans med rektorn varje termin igenom elevernas behov av särskilt stöd. Speciallärarna uppger emellertid att någon pedagogisk kartläggning av elevens förutsättningar och behov oftast inte sker. De är inte heller vanligt att specialläraren tillsammans med klassläraren diskuterar i vilken mån det pedagogiska arbetet i klassrummet skulle kunna förändras för att bättre stödja elevers behov. Elever i behov av särskilt stöd får i första hand sådant stöd enskilt eller i grupp utanför den ordinarie klassundervisningens ram, även om det också förekommer att specialläraren undervisar elever inom ramen för den ordinarie klassundervisningen. Både rektorn, speciallärarna och klasslärarna anser att de inte klarar av att ge särskilt stöd till alla de elever som är i behov av sådant stöd. Inspektörerna bedömer att alla elever inte får det stöd de har rätt till vilket måste åtgärdas. Vidare bör skolan förbättra sitt arbete med att analysera elevers behov av särskilt stöd såväl ur ett pedagogiskt och organisatoriskt perspektiv som ett individperspektiv.

Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Vid Västerskolan finns inget sätt att ta reda på om elever har behov av studiehandledning på modersmålet.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utarbeta rutiner för att säkerställa att eventuellt behov av studiehundledning tillgodoses.

Utvärdering och bedömning av undervisningen

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets ”Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner”. Vid Västerskolan genomförs utvecklingssamtal för alla elever utom elever i årskurs 1 och 4 som i stället har så kallade ”lära-kännasamtal”. I samband med utvecklingssamtalet upprättas individuella utvecklingsplaner. Inspektörerna har tagit del av ett fåtal IUP. Dessa utgår inte från elevens intressen och starka sidor och innehåller inte heller både kort- och långsiktiga mål. De är i stället utformade som korta anteckningar om insatser inom främst matematik och svenska. De elever som inspektörerna talat med vet vad IUP är men har inte sett dokumentet. Inspektörerna bedömer sammanfattningsvis att alla elever inte har utvecklingssamtal och en individuell utvecklingsplan vilket inte är i enlighet med författningarnas krav och måste åtgärdas.

I de nationella kursplanerna finns dels mål att sträva mot vilka anger inriktningen på skolans arbete, dels mål som skolan ansvarar för att eleverna uppnår efter det femte och det nionde skolåret. För utvärdering och uppföljning av de enskilda elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik används bland annat läsförståelseprov, kommunala prov i matematik för årskurs 3, nationella ämnesprov i årskurserna 5 och 9 samt olika diagnosmaterial. Uppföljning och utvärdering i övriga ämnen görs i samband med utvecklingssamtalet. Varje termin träffar rektorn speciallärare och klasslärare för att gå igenom elevernas kunskapsutveckling, främst i svenska, matematik och engelska. Uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling bedöms sammantaget ske i enlighet med författningarna. Uppföljningen på skolnivå av elevernas resultat har bedömts under avsnittet ”Kunskaper”.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Varje skola ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Västerskolan har en kvalitetsredovisning som innehåller uppföljning av arbetet med tre prioriterade mål. En tydlig anknytning till nationella mål saknas. Skolans personal möts till utvärderingsdagar i januari och i juni. Dessa dagar ligger enligt rektorn till grund för kvalitetsredovisningen. Elevernas uppfattningar om skolan samlas in via en enkät ”Skoltempen”. Vissa år har en brukarenkät genomförts där föräldrarnas upplevelse av skolan fångats upp. Inspektionen visar dock att skolan saknar ett medvetet kvalitetsarbete där uppföljning och utvärdering av arbetet åtföljs av en analys och förslag på åtgärder för att öka måluppfyllelsen. De olika projekt som pågår vid skolan har inte sin grund i en sådan analys. I kvalitetsredovisningen för 2005 angavs behov att förbättra elevernas ansvar och inflytande samt arbetet med skolan och omvärlden. Några medvetna insatser inom dessa områden har emellertid inte skett. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte

uppfyller förordningens krav vilket måste åtgärdas. Dessutom bör skolan förbättra sitt kvalitetsarbete.

Ledning och intern kommunikation

Den som är rektor ska enligt skollagen ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas, och han eller hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. För att utöva sitt ledarskap ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Skolledningen vid Västerskolan består av rektor och en biträdande rektor. Den biträdande rektor ansvarar för förskolorna och rektor för förskoleklasserna, grundskolan och fritidshemmen. Rektorn är väl känd på skolan och eleverna uppger att de lätt kan söka upp honom för att prata. De lärare som inspektörerna mött uppfattar att rektorn har god kunskap om verksamheten och att han utövar ett tydligt ledarskap. Han har aktivt arbetat för att bygga upp en skola som är trygg för eleverna och där de på olika sätt lär känna varandra över klass- och årskursgränser. Rektorn uppger att han nu ser behov av att fokusera lärandet och skolans kunskapsuppdrag för att därmed öka måluppfyllelsen. Samarbetet med barn och utbildningsförvaltningen fungerar enligt rektorn väl och han anser att han får ett gott stöd av förvaltningschefen. Han uppger också att beslutsordningen är tydlig mellan förvaltning och rektor. Sammantaget bedömer inspektörerna att rektorn vid Västerskolan är väl förtrogen med verksamheten och utövar ett tydligt pedagogiskt ledarskap. Kontakten med huvudmannen bedöms vara god.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid Västerskolan erbjuds elevens val i årskurs 4 och 5. I årskurs 3 som också enligt timplanen ska ha elevens val anordnas i stället så kallade ”spårteman” då eleverna i förskoleklasserna och årskurserna 1–3 arbetar i åldersblandade grupper med särskilda teman som lärarna planerat. Detta kan inte anses utgöra elevens val i grundskoleförordningens mening. Inspektörerna bedömer att eleverna i årskurs 3 inte erbjuds elevens val vilket måste åtgärdas.

Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål, ska eleven få undervisning i detta språk om eleven önskar det och har grundläggande kunskaper i språket. Enligt de lärare som inspektörerna talat med finns ingen rutin för att säkerställa att elever som har rätt till modersmålsundervisning får det. De kan också berätta om elever som inte fått modersmålsundervisning trots att de varit berättigade. Detta behandlas ytterligare i den övergripande kommunrapporten.

Enligt skolförfattningarna är svenska som andraspråk ett eget ämne med egen kursplan och egna betygskriterier och syftar till att eleverna ska uppnå en funktionell behärskning av det svenska språket i nivå med elever som har svenska

som modersmål. Om svenska som andraspråk anordnas för vissa elever ersätter det undervisningen i svenska. Västerskolan har ingen rutin för att undersöka om elever har behov av undervisning i svenska som andraspråk. Lärare som intervjuats uppger att dessa elever ibland får stödundervisning i svenska. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk inte anordnas i enlighet med författningarnas krav vilket måste åtgärdas.

Personal

Enligt skollagen ska skolans lärare ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Rektorn uppger att samtliga lärare vid skolan har pedagogisk högskoleutbildning för de åldersgrupper och ämnen som de huvudsakligen undervisar i. Rektorn har genomgått statlig rektorsutbildning och deltar regelbundet i fortbildning för skolledare. Lärarna berättar att de genomgått olika kompetensutvecklingsinsatser under de senaste åren. Några av dessa har varit gemensamma för alla lärare medan andra har varit individinriktade. Vid inspektionstillfället pågick en fortbildningskurs kallad "Lärlärdarskap". Inspektörerna bedömer att personalen vid Västerskolan generellt har pedagogisk högskoleutbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver och att de får kompetensutveckling utifrån skolans behov.

Materiella resurser

Inspektörerna granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek och bedömt att dessa resurser ger förutsättningar för en ändamålsenlig undervisning.

Datum	Ort
2007-10-04	Stockholm

Bertil Karlhager

Ingrid Åsgård